

Взаємодія людей може бути ефективною лише у тому випадку, якщо її учасники являються взаємно значимими. Поняття «суб'єкт-суб'єктного відношення» означає наявність прямого зв'язку між окремими індивідами чи людськими спільнотами (народами, етносами). Власне «Я» позначається у процесі виділення суб'єкта і об'єкта, коли людина починає усвідомлювати себе окремою істотою у світі, суспільстві, своєму бутті. Колективний суб'єкт не виникає як механічне поєднання багатьох «Я», а виникає у процесі єдиної направленості суб'єктів на певні цілі, які вони сумісно реалізують саме на цьому етапі, коли відбувається усвідомлення окремими суб'єктами своєї єдності, коли формується полі-суб'єкт чи «ми-концепція». І чим далі ми будемо звеличуватися по сходинкам узагальнення суб'єктів у єдиному ціле покладанні, тим більше ми будемо об'єднані і стверджуватися, виражаючи єдине «Я». Ці відносини переважно є матеріальними, тому що людина є учасником не тільки суб'єкт-суб'єктних, але й суб'єкт-об'єктних відносин, проте проявляється різними своїми сторонами. Суб'єкт-суб'єктне відношення передбачає у першу чергу взаємозв'язок і емоційно-духовну взаємодію людей, напроти, об'єкт-об'єктне відношення використовує тілесно-фізичні властивості людей. Коли людина реалізує не стільки свої інтелектуальні, скільки тілесні властивості, то виступає скоріше об'єктом відносин, а для суб'єктних відносин необхідна обопільна спрямованість одного суб'єкта на іншого, і як така, що передбачає взаємодію, взаємопроникнення, а не просто вплив суб'єкта на об'єкт.

Література

1. Сидоренко С.В. Теоретико-методологічні засади глобального громадянського суспільства / С.В.Сидоренко // Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Серія: Філософські науки. – К.: КУТЕП, 2012. – Вип. 13. – С.127–140.

УДК 340. 1 (043.2)

Глущенко К. В., доцент,
Національний університет ДПС України, м. Ірпінь, Україна

ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ І ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ ЯК ФУНКЦІЇ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

Будь-яка держава виконує певні завдання і цілі на вирішення яких спрямовані її зусилля. Тому, основними напрямками діяльності держави, в яких виражена її сутність називають функціями держави. Саме вони сприяють реалізації тих конституційних положень, які є основою успішного розвитку держави і суспільства. Зрозуміло, що функції визначаються

основними завданнями держави і можуть бути неоднаковими у різних держав, адже зумовлені економічними, політичними, соціальними та іншими умовами її існування. Однак, у функціях сучасної демократичної держави знаходить свій вираз її активна роль як особливої політико-територіальної організації, що покликана обслуговувати суспільство і його членів у всіх сферах суспільних відносин [3, с.83].

На сьогоднішній день викликає певне занепокоєння ситуація, яка склалась в нашій державі щодо здійснення нею правоохоронної та правозахисної функції. Під правоохоронною функцією розуміється забезпечення безпосереднього реагування на вчинені правопорушення у сфері здійснення державних функцій, встановлення і притягнення до юридичної відповідальності осіб, що їх вчинили [3, с.85]. Тобто, держава має можливість примусу, застосування примусових, насильницьких методів, необхідних для підтримки суспільства. Щодо правозахисної функції, то під нею розуміється діяльність держави щодо захисту прав і свобод людини і громадянина, утвердженню законності і правопорядку в усіх сферах суспільного і політичного життя[1,с.260]. В межах цієї функції суттєве значення має послідовне дотримання державою наданих нею гарантій в сфері прав і свобод людини і громадянина. Гарантії стосуються, в першу чергу, прав і свобод людини – у відповідності до загальновизнаних принципів і норм міжнародного права. Обов'язок держави щодо захисту прав і свобод людини і громадянина полягає в створенні умов для їх реалізації і механізму захисту. Забезпечення таких умов і захист прав людини і громадянина входять в функції всіх органів державної влади і місцевого самоврядування. В правовій державі, де суспільне і державне життя будується на основі справедливих законів, інтереси суспільства, держави, особи охороняються від будь-яких посягань. Але це можливо тільки в тому випадку, якщо закони, прийняті державою, не суперечать основним правам і свободам людини і громадянина.

Стан захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні свідчить про неналежні політико-правові умови його забезпечення, що у свою чергу, ускладнює внутрішньополітичну ситуацію, спричиняє соціальне напруження та погіршує зовнішньополітичні позиції держави. На сьогодні тенденція застосування до громадян силових методів (примусу, залякування) переважає над правоохоронними та правозахисними методами.

Держава повинна активізувати правозахисну діяльність, яка буде направлена позитивні зміни ситуації з порушеннями прав людини, перетворення її в інтересах особи, суспільства і держави, відновлення порушених прав, встановлення правозахисного режиму силами органів державної

влади та інститутів громадянського суспільства. Необхідно ліквідувати всі недоліки та не допустити жорстоких, незаконних методів роботи і порушення прав людини.

Успіхи перетворень правового життя багато в чому залежать від змісту і рівня правової свідомості, правової культури суспільства, які визначаються якісними характеристиками правової психології, правової ідеології та юридично значущої поведінки суб'єктів права. Будь-яке суспільство зацікавлене в підвищенні рівня правової культури, для чого використовуються різні форми правової освіти і виховання. Правове виховання – це систематичний вплив на свідомість і поведінку особи з метою формування в неї певних позитивних уявлень, поглядів, ціннісних орієнтацій, які забезпечують виконання, дотримання і використання юридичних норм. Крім того, виховання поваги до права і законності як ціннісної установки всіх верств населення, а також, що не менш важливо, державних службовців, посадових осіб, працівників правоохоронних органів, які наділені значними повноваженнями, при зловживанні якими, суттєво порушують права громадян. Виходячи з положень Конституції України про права людини як найвищу цінність, очевидна необхідність правової просвіти державних службовців та виховання в них належної поваги до основних прав і свобод людини і громадянина. Мета правового виховання реалізується через глибоку повагу до права, законів, законності, а також не сприйняття вчинення будь-яких порушень правових норм. Правове виховання – це фактично єдиний реальний засіб, за допомогою якого держава може впливати на індивідуальний та груповий рівні соціального середовища, визначаючи правові потреби і орієнтири на макрорівні, спрямовуючи тим самим процеси розвитку правової культури та правосвідомості населення [2, с.256]. Однак, правове виховання буде ефективним щодо впливу на наявну суспільну правову культуру та правосвідомість тільки тоді, коли проголошені правові норми діятимуть у суспільстві.

Література

1. Нерсисянц В.С. Общая теория права и государства: Учебник для вузов. – М.: Издательская группа НОРМА – ИНФРА-М, 1999. – 552 с.
2. Правове виховання в сучасній Україні. Монографія. За редакцією академіка В. Я. Тація, академіка А. П. Гетьмана, О. Г. Данильяна: 2-ге видання, перероблене і доповнене. – К. : «Право», 2013. – 440 с.
3. Теорія держави і права: навч. посіб. / А. М. Колодій, В. В. Копейчиков, С. Л. Лисенков та ін. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 368 с.